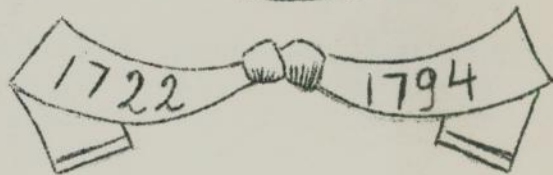


ЛІТЕРАТУРНИЙ
ГУРТOK
ПРИ
КУРСІ
УКРАЇНОЗНАВСТВА
ІМ.
ГРИГОРІЯ
СКОВОРОДИ



ПРОБЛІСКИ

4.2

ТОРОНТО

1959

ШАНОВНИЙ ЧИТАЧУ!

У Твоїх руках другий випуск "Проблисків", що є завершенням річної праці "Літературного Клубу" при Курсі Українознавства ім. Г. Сквороди.

Писання, які знайдете на сторінках цієї газетки, це приклади творчої праці учнів усіх років нашого Курсу.

Ця збірка не має жадних претенсій до якоїбудь літературної вартості. Це просто перші скромні спроби краще володіти рідною мовою, та спроби виявити свої спроможності у писанні.

Висловлювати свої думки коротко й ясно - вимагає праці та вправи. Ці репортажі, оповідання і вірші є наче нашою ментальною руханкою, що має допомогти нам краще опанувати українську мову.

Записана думка є більш досконалою ніж висказана, але у процесі записування вона міняє свою форму залежно від здібностей автора. Отже нашою ціллю є виробити свої здібності до цієї міри, щоби ми могли легко і досконало висловлювати свої думки.

Нашим тихим бажанням і надією є теж й це, що якийсь молодий талант відкриє себе і заохочений, колись збагатить нашу літературу своєю творчою працею.

Друге число "Проблисків" є значно більше і цікавіше, але воно ще не є завершенням наших аспірацій. На другий рік ми хотіли б надрукувати ще краще видання, що було б гідним виразником думок та стремлень учнів нашого Курсу та "Літературного Клубу".

НАСОЛОДА В ЛІТЕРАТУРІ

Чи ви коли стали реннім ранком, коли ніщо не зрушилося, сонце щойно сходило; а ви присівши вигідно перед вікном поринули в якусь нову книжку? Не з еґотистичних причин стати мудрішими, а просто з цікавості. Чи це не є приємно, на самоті, у тишині і витякчи новий день, віднаходити незнану для вас мудрість, упиватись приємністю нового відкриття, так як оті пташки п'яніють новим днем і своїм шебетанням? А що краще, ви там знаходите життя – всі людські чесноти і гріхи, змагання і страждання – це є справжня література. Тільки там де є життя – всі людські високі думки, конфлікти, геройські подвиги, шляхетні почуття і змагання до кращого, там я знаходжу приємність.

Така література відкриває перед нами новий світ, спонукує нас до думання, що тепер так знехдане, поширює наш світогляд і уможливує наше глибше сприймання життя у всіх його формах.

Часами ці чуда творить коротка тема, що дає нам хвилиний, але глибший і незабутній проблиск зрозуміння, що мов блискавка освічує наше життя. Іншим разом, це є довша новеля, або повість, де ми слідкуємо за пригодами героїв, їхніми ідеями, труднощами, що їх герої поборюють. Це дає нам сам екстракт життя у його найважливіших хвилинах і кризах – альтруїзм, любов, патріотизм, шляхетність і мужність. Або це може бути драма, де ці проблеми є представлені у більш реалістичний спосіб – діалогами між особами; або твір мудрця-філософа, де людське життя є представлене більш об'єктивно, зрівноважено.

Вся література, яка веде до зрозуміння краси, правди і добра, дає мені приємність, не штучну чи нереальну, а життєрадісну, бо відкриває нові можливості і все багатіше життя.

В літературі знаходжу ту саму приємність, яку відчуваю йдучи весною попід розквітаючими деревами, або у колі друзів, біля пригасяючої ватри, згадуючи свої пригоди чи мрії про майбутнє.

Ігор Гадач
У рік Курсу

МОЛОДЬ ГОВОРИТЬ

При нашому Курсі Українознавства існує Літературний Гурток. У програму цього гуртка входять дискусії на різнородні теми та дебати. Продовж року ми обговорюємо стільки цікавих тем на сходинах Літературного Гуртка і шкода, щоб вони не задишили ніякої згадки по собі, хочби у коротенькій формі перегляду.

І. Обговорення книжки "Очима душі, голосом серця". "О Боже дай мені силу змінити це що я можу змінити, а спокійно прийняти це, що я не можу змінити і дай мені силу розпізнати одне від одного."

Є. Онацький.

Пан голова скінчив читати ще один переспів Є. Онацького з книжки "Очима душі, голосом серця". Останні звуки його різного голосу пролунали, і в кімнаті запанувала тиша. Яких десять пар задуманих очей звернулися у бік читача дивлячись на нього з вижданням. "Ти читав отже починай щось говорити", вони йому казали, і пан голова оглянувшись кругом кімнати, прочистивши горло промовив: "Я думаю що головна думка цього твору є правильне сприймання життя. Автор радить нам дивитися на життя, ніби через вікно потягу, що скоро їде і все мине. Коли нам хтось заслонить вид, ми не повинні зневірюватись, а подивитись у друге вікно - себто, подивитись на життя з іншої точки і все вмить зміниться."

На ці слова всі похитали головами на знак згоди і переглянулися сподіючись ще не одного мудрого слова з цієї сторони. У дівчат нахмурились брови від серйозного думання і деякі вихиляючись наперед хотіли щось сказати та не знайшли відваги.

Всі уперто думали.

Десь з боку несміливо піднялась рука і дзвінкий голос попросив слова.

"Так, я думаю, що це правда," почав він, "що все залежить як ми сприймаємо життя. І я уважаю, що ми все повинні бути доброю і веселою думкою про себе і про світ, а найбільше про наших друзів та інших людей."

"А якщо ти когось не можеш знести?" змішався аргументивний голос. "Що тоді?"

Але і на це була відповідь. До всіх людей можна мати добре наставлення, якщо ти тільки цього хочеш.

Дискусія почала набирати життя.

"Правда", обізвалась ще одна товаришка, "і це ще не все, бо залежно від того як ми думаємо і приймаємо світ, таке і наше життя. Наприклад людина, що все бере за зло, є заздрісна, зловна і егоїстична, ніколи не є весела, бо це зло, яке вона всюди бачить і сподівається, сповняється їй і через те вона все похмура і незадоволена. А людина, яка усяди бачить добро, живе цим добром і є весела".

"Я хотів би щось сказати про труднощі в житті" відізався муж-

ній голос одного з небагатих присутніх хлопців.

"Часто у змагу до певної цілі, чи то в науці чи в чому іншому, ми натрапляємо на перешкоди, що здаються нам непоборними і ми опускаємо руки і нарікаємо. Та це не є правильне наставлення до життя. І цим способом ми ніколи нічого не досягнемо. Треба мати більше агресії і охоти поборювати труднощі. Так ми гартуємося. Наше наставлення до перешкод як і до життя часто вирішує нашу долю. Коли ми попадаємо у стан зневіри, то труднощі виглядають занадто великими і страшними. Коли ми віримо, що все поборимо і вийдемо кращі, ми безсумнівно знайдемо успіх. Усі великі люди завдячують свою велич сильній волі і правильному наставленню до життя і праці."

Бесідник скінчив. Хтось інший забрав голос і дискусія продовжувалася. Всі вже осмілилися, виявляли свої погляди і жваво дискутували. Кімната була повна молодечих голосів, що гучно літали від стіни до стіни, билися з дзенькотом об вікна і стелю, часами захоплені, повні життя, інші несмілі тихі; деякі серйозні зрівноважені крижачи в собі завзяття. І все те зливалось акордом життєрадості і сили у цей товариський дружній настрій, що панував між нами.

Ігор Гадач
У рік Курсу

"ЖАЇРА"

Цілорічна програма Літературного Клубу складалася з багатьох різнородних тем, що їх обговорювали члени Клубу в дискусіях та в дебатах. Цього року ми обговорювали "Самодисципліну", "Що то є любов", "Наше відношення до Канади", книжку "Очіма душі, голосом серця" і багато інших тем. З-поміж найцікавіших і найбільш корисних для нас були сходи, на яких ми обговорювали "Жаїру" Ольги Мак.

Була неділя 4 січня 1959. Падав сніг. Час від часу відчиняються двері в пластовій домівці і входить засніжена але веселе постать члена або членки Клубу.

В одинадцятій годині ми відкрили сходи молитвою і відразу почали дискутувати. При обговоренні змісту мало хто забирив голос і дискусія йшла поволеньки, але коли почали обговорювати проблеми, які порушила Ольга Мак, то тоді у всіх збудилося зацікавлення і дискусія стала більш живою.

Найдовше ми затрималися над обговорюванням постатей Татаурани, Макука, Жаїри і Тіні.

Порівнюючи Татаурану із Макуком ми прийшли до висновку, що людина яка є фізично ув'язнена, може бути неправду вільною, а людина, яка є на волі / у фізичному сенсі / може бути незвільником. Воля проживає не в тілі, але в душі. Найбагатша людина може бути більшим рабом, ніж бідний слуга.

Ми прийшли до подібного висновку, коли порівнювали Тінь із Жаїрою. Ольга Мак описала Жаїру як дуже вродливу дівчину, а Тінь сухеньку і непристійну, але зате їх душевний стан був протилежний. Жаїра, подібно як Макуко, була рабинєю. Тінь і Татаурана були вільними. Порівню-



Таблю -- 1959 р.

ючи ці дві постаті навчилися ми також, що найголовніша основа краси це душевний стан, щоденні настрої і думки, які своєю дорогою керують фізичними процесами тіла і відтискають свій знак на людині. Шукаючи в людині за красою, треба перше звернутися до її душевного розположення, а в собі плекати погідне, миле відношення до інших, поборювати гнів і заздрість, творити добро та жити правдою і чесною.

Всі члени погодилися, що ці дві думки є дуже вартісні і актуальні. Закінчилися сходини, але дискусія не формально продовжувалася в домівці і по дорозі до дому.

Навіть ті члени, що самі їхали до дому, задумувалися над обговореною книжкою.

Іван Трачук
Або. Курсу

ЧОМУ ДО ШКОЛИ?

Старий, великий годинник, який є у нас відколи я тільки пам'ятаю, вибивав сьому годину - бам, бам... Почувши його, я ще щільніше тримала очі зачинені й сховалася з головою під ковдру. Але тато, якому на жаль не багато потрібно щоб збудитися рано, вже прийшов і став мене будити. "Вставай, не забудь, що ти хотіла ще щось переглянути перед наукою". Ці слова я майже щодня чую і правда є, що я такі наміри маю, заки йду спати.

Ой, чому ж я та інші мої товаришки й товариші студенти мусимо вставати ще рано, іти до школи вчитися? Чому ж ми взагалі мусимо ходити до школи?

Дуже часто на це питання старші відповідають і все зводиться до того, що ми мусимо, чи хочемо чи ні, ходити до школи, бо так всі робили, роблять і далі будуть робити. Ні! Щось треба діяти. Ми, молодь, не можемо так мучитися; та ж нам не стане сили на забави, на соргання і тим подібні приємності.

Але помимо всіх міркувань я таки мусіла встати.

У школі покликали нас на першу годину до концертної зали. Панувала тиша /якої рідко або й ніколи нема/. В залю увійшла управителька школи. Ми всі встали, а як вже знов сіли, сестра почала говорити. Казала нам, що вона бачила які ми всі дуже запрацьовані, як ми взагалі не маємо ніяких приємностей і як вона й учителі всіх шкіл Торонта хочуть взагалі звільнити нас зі школи. Як ми те почули, нам не хотілося вірити. Аж через кілька хвилин, як всім вже те "всякло" у голови, стали ми кричати, сміятися, дякувати і Бог зна що робити. Чи це справді може бути? Чи нам не сниться?

Дома я почала планувати як то провести б час з моїми товаришками.

Ми ходили до кіна, на забави, на лід, лецета та санки. Іншими словами забавлялися. Але минуло кілька місяців; нам всім, правду сказавши, все це знудилося. Ми не мали ніяких обов'язків, ніякої праці.

Одного дня всі ми зібралися разом і почали думати /чого ми вже не робили майже рік/ і дійшли до одного вислідку: школа не є ні така страшна, ні така прикра, якщо будемо сповняти всі обов'язки з приємністю. Також, які то з нас люди будуть як ми виростемо без школи? Нас хіба лиш дурнями будуть називати. Але нічого не можна зробити: школи позамикані, мабуть останемося дурнями.

Нараз я збудилася! Що це таке? І котра година? Восьма! Я зірвалася і почала вдягатися, митися, чесатися і все нараз робити. Скоро "жльопнула" склянку молока, закусила якоюсь булкою і пігнала. /Мусила вернутися, бо забула книжки./ По дорозі я трошки успокоїлася та й помікнулася сама до себе. Що за дивний сон! Я обдумала його і ствердила факт: що до школи не так вже тяжко ходити, як будемо все робити радісно, з усмішкою на устах.

Тамара Сахрин
III рік Курсу.

ПЕРЕРВА НА КУРСІ УКРАЇНОЗНАВСТВА

"Можете вийти на перерву," сказала нам наша професорка. Нарешті - відіткнули ми, втоплені з напруження. Всі заворушилися і стало гамірно. І так вузький коридор нашого шкільного приміщення став зовсім непрохідний. Веселий та жартівливий гомін лунає коридором. Всі мають щось сказати. Одні - про пластові справи, другі - про забаву або і про саму тему лекції. Ох, коли б та перерва тривала ще трошки довше - бо ось ще справа гурткової не полагоджена, і не всім ще подана штафета, а хто як базився на забаві, а тут знову треба думати про слідуєчу лекцію, котра повинна бути першою, бо творить нам наче "Образ нашого Курсу Українознавства", а всі перерви творять немов би рами цього образу.

Та тоненький звук дзвіночка перериває наші радощі і всі повагом заходять в класу на дальше доповнювання змісту "нашого образу" - навчання.

Боженна Ломага
III рік Курсу

Котилися думки мої
Через поле широке
Через ріки та ліси
Через море глибоке

Котилися ген далеко
На рідну Україну
Там побачили вони
Червону калину.

xxxxx

Червону калину
Що цвіла у гаю
Високі могили
У степу безкраїм.

Бачили Карпати
З буйними лісами
Бачили гуцулів
Як йшли пляями.

xxxxx

Бачили рідну хату
Скромну і небагату
Що здавалася мені
Кращою за палату.

А там далше було церква
З банями срібними
І мені здавалося
Що я була там з рідними.

Ліда Любинська
II рік Курсу

НАШЕ СВЯТО

Цього року як і в інших роках наш Курс приготував свято в честь Гетьмана Івана Мазепи з нагоди 250-річчя його смерті.

Свято відбулося у залі церкви св. о. Николая. Напрочуд було багато людей і мені дуже подобалося, що старші учні, які уже покінчили Курс, прийшли, щоб відсвяткувати спільно наше свято. Також дуже гарно виглядали дівчата у вишиваних сорочках. Це не тільки було їм до лиця, але і давало згармонізовану цілість. Свято відкрив гарною, добре виголошеною промовою студент У року Курсу Ігор Гадач, який цікаво розповів про Гетьмана Івана Мазепу як людину. Пізніше була сценка, де виступали алегоричні постаті: музика, архітектура, література та мистецтво в добу Гетьмана Мазепи. Ця сценка була цікава і мала гарні декорації. Пізніше були цікаві гумористичні сценки з життя студентів в добу Мазепи. Третя сценка "Студенти на вакаціях" була найкраща. Тут виступала Оріся Буцик, що дуже реалістично віддала свою роль. При кінці був вірш Івана Мазепи, який ми усі знали вже напам'ять "Всі покою широкі прагнуть". Він був гарно виголошений. Ще виступав дівочий хор нашого Курсу і заспівав "Чайку" Івана Мазепи, це була на жаль найменше підготована точка. Закінчила наше свято Ада Гошуляк промовою.

На мою думку свято гарно вдалося і було дуже помітне тим, що наші товариші і товаришки, які виступали, вложили дуже багато зусиль та старань на те, щоб гідно вшанувати пам'ять Гетьмана Мазепи. Сподіваюсь, що на другий рік ще краще буде, як усі ми спільно солідно працюємо.

Ксеня Пасецька
III рік Курсу

ДУМА ПРО СЛАВНОГО ПЛАСТУНА ЮНАКА РОМАНА

Через гори і долини,
Через дикі ліси
Мандрували побратими
Два хоробрі пластуни.

По дорозі зміркували
Пощо марно ноги бити,
Коли можна через гори
Шлях далекий скоротити.

Це Роман і Ростислав
Обидва з гуртка "Коти",
На приказ їх кошового
Йшли на пошту по листи.

Як сказали, так зробили,
Зі шляху зішли у ліс,
Перейшли вже аж три гори
Ат тут річка їм під ніс.

Це не було в їхніх плянах,
Річку бризти не вигідно
Але, що ж тут їм робити
Йти назад уже запізно.

Річка бистра, небезпечна,
Тут не просте діло,
Ростислава вмить не стало
І за ним аж зашуміло.

Топірцем стяли ялицю
Положили через воду.
Міст готовий, хоч хиткий,
Не так тяжко є пригоду.

Сильно ум напружив Ромко,
Красно діло своє знав,
Обережно скоцив в річку
Бистро Ростка врятував.

Ростик, легший, пішов перший
І дійшов до половини,
Крикнув Ромкові "Ходи вже!"
І звалився з деревини.

Так то славний пластун Роман
Хоч не здав він ще всіх проб
Доказав він одним словом,
Що значить це слово "СКОБ!"

Ліда Любинська
II рік Курсу

ДУМА ПРО СЛАВНОГО ПЛАСТУНА ЮНАКА РОМАНА

Ой у славному городі де у княжому Львові
Ясні тумани вставали,
Пластове юнацтво,
Юнеє лицарство
Нараду скликало.

У ряди ставало,
Грімко гукало,
Своє стаманне
Пластову старшину
Юнацьким привітом
Сердешно вітало.

То не ясний сокіл до неба злітає,
То молодий пластун
Юнак Роман
З ряду виступає,
Словами промовляє
Пластову присягу на прапор складає:

"Тобі, Боже Всевідучий
І рідний мій Краю
Любов, віру, честь і силу
Життя мого, присягаю."



Поклін гетьманові І.Мазепі

Зашуміли вітри,
Зашуміли буйні,
Розвили юнацькії гордії прапори
Ті слова присяги
Понесли в простори
Від срібного Сяну до синього Дону,
Від болот Полісся по Чорнеє Море.

Віра Маланчій
II рік Курсу

ПРО КНИЖКУ "ВІТЕР З УКРАЇНИ" ЛЕСІ ХРАПЛИВОЇ

Здавалось мені, що я зіком виросла з казок, і що вони не цікавлять мене, та все ж таки одна збірка казок мене дуже зацікавила. Це "Вітер з України" Лесі Храпливої. Я захопилася не тільки гарною мовою - молодшим і старшим зрозумілою, - не тільки цікавим змістом, але також оригінальним оформленням і глибокими почуваннями, які ми розуміємо, але не можемо дітям передати. Форма казки, це одна з найкращих і найбільше привабливих способів зпожвання в дитину любови до рідного краю, до мови. Ніколи не можна досягнути цього сухим наказуючим навчанням, бо діти, ба навіть і старші не сприймають цього радо. Казку дитина довго, довго пам'ятає, а коли доросте до того віку, що розуміє що це Україна, її мова і пісні, то і зрозуміє глибше зміст і тих казок, які колись читала. Вона зрозуміє, що любов до рідного можна і треба висловити не тільки словами, але також і вчинками. Вчинки ці не будуть здаватися важкими і силою накиненими обов'язками, але стануть замилюванням тої власне дитини, чи пізніше дорослої людини.

"Юрчиків Сон" і "Перемога Оксани" є добрими прикладами дитячого переконання, що обов'язок супроти рідного є важніший, як особисті приємності чи тим подібне і цим переконанням ті діти усувають всякі перешкоди.

Любов до України і стремління до її волі гарно описане в казці "Гануся". Гануся поборює всі труднощі щоб тільки врятувати символ української волі - блакитно-жовтий прапор.

Любов до добрих діл і прив'язання до рідного оточення, розвинене в казках "Золотий Горішок", "Різдвяна Казка", "Казка про Ведмеда" і "Боня".

Тематика збірки дуже різnorodна і тим цікавить і захоплює молодого читача до самого кінця. Авторка збірки напевно досягне успіхів, бо у цій легкій, приємній формі молода душа скоро сприймає ідеї та розвивається в любові до рідного. Це буде твердою підставою для переконань і світогляду тої дитини протягом цілого її життя.

Оксана Савяк
У рік Курсу

В ОБОРОНІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Перед ким і чому треба боронити українську мову? Найточніша відповідь є: перед нами самими виключаючи на хвилину наших ворогів як нпр. Росію. Бо коли ми задержимо нашу мову в собі, то ніяка зовнішня сила її ніколи не викоринить.

Тепер, чому ми мусимо боронити її перед нами самими? Ми її мусимо боронити, бо між нами є такі, що мають почуття меншевартости відносно своєї мови і національності, і цим способом є її найбільшими ворогами. Мовляв - тому що я мав нещастя вродитися українцем то ради власного сумління буду "плекати" мову, яку "ненька навчила", але не передбачую її ніякої будучности і заздрісним оком споглядаю на англійців, чи росіян, всіх, аби тільки не українців. Але, не всі ці блудні сини є такі отверті, а дехто навіть несвідомий цього почуття. Тому такі, що отверто не покинули української мови і національності, бо вважали це за некорисне /матеріалістичний підхід/, ходять на українські імпрези, говорять по українськи /навіть дуже гарно/ читають українські книжки і підтримують наші інтереси; коли їх отверто спитати, що думають про українську мову, то їх наставлення є дуже близьке до фактичних зрадників і ворогів нашої мови.

Вони будуть спершу гарячо боронити українську мову, кажучи, що її треба плекати і не забувати, бо це є наша рідна мова, конечно для нашого характеру і т.д. Вони дадуть сотки філософічних і логічних аргументів чому ми не повинні встидатися говорити по українськи.

І запримічуючи їх ентузіязм ви з усмішкою кажете їм, як то буде гарно коли українська мова знову займе місце передових мов світу - і ви здивуєтесь. Чи це вони не ослабли? Чому скривилися, побіліли? Щось дивного. І вашому здивованню немає кінця, коли ці полемісти української мови крутять головою і рішучо кажуть: "Ні, ні, це неможливе. Думайте твердо, подивіться на Росію." І вони вам дадуть стільки само логічних і філософічних аргументів чому це не є можливе.

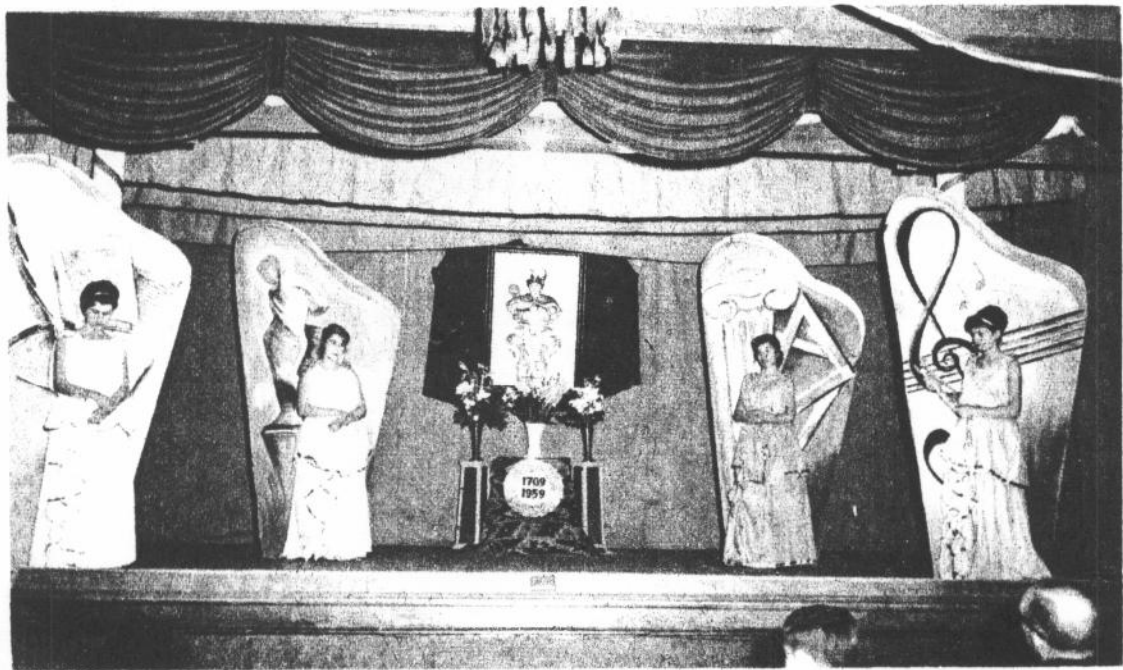
Ну, тепер ви є вкрай здивовані. Занюхусте, що щось не те, і вам ця особа починає в очах двоїтися. Ага, це є той вовк в агнячій шкурі і ви починаєте думати, бо говорити більше не варта.

"Чому це неможливе?" питаєте себе. От для французів, яких є менше, це є можливе, для німців також і для англійців. Що за дивна логіка в цих людей. Ось англійський історик Бюрі каже нам, що старослов'янська мова була торговельною і розговірною мовою на тодішньому Орієнті. А про це і не треба згадувати, що Україна панувала культурно над Литвою у XIV ст. Колись було можливе, а тепер ні?

Так, це й є те почуття меншевартости, перед яким треба боронити українську мову. Всі можуть піднятися, але ми ні. Ми тільки вдоволяємося говорити своєю мовою і плекати її; вона на ніщо інше не здатна.

А ось іде Росія, ой, сховайтесь!

Ігор Гадач
У рік Курсу



Поклін гетьманові І.Мазепі

В ОБОРОНІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Часто стрічається у нашій пресі статті, в яких порушена справа української мови, а саме її занепад на еміграції. Причиною цих статей є це, що серед молоді щораз частіше чути англійську мову. Дехто собі уявляє, що мова є тільки додатком до національного розвитку, і тому не є вона конечно потрібною. На мою думку це власне найбільша помилка, бо мова не є жадним додатком, а головною ознакою національної приналежности.

Важним є також думати в рідній мові. Знання рідної мови є різнож конечно, через неї можна черпати зі скарбів рідної культури. Не уявляю собі, наприклад, щоб можна було не лише зрозуміти, але і відчутти належно красу і вартість нашої літератури читаючи її у перекладах. Нічого дивного, що наші вороги, бажаючи нас знищити, у першу чергу переслідували нашу мову. Не можна також забувати, що наше національне відродження мало свій початок у пробудженні рідного слова: Котляревський, Шашкевич, Шевченко.

Забути рідну мову - це, між іншим, забути наші пісні, наш гімн, нашу пластову присягу, взагалі забути хто ми є.

Віра Любинська
У рік Курсу

ЛЮБОВ

О, ти мігична Афродито Греків!
Незбагнене людиною єство!
Перед твоїм престолом вічним,
Ще далі клониться людство:

Колись, о Римлянів Венеро,
Офіри нісся дим тобі,
Із вівтарів високих та кривавих
В адорації, пошані і мольбі.

Тепер тебе на гріха п'єдесталь поклали
І до самогуби служать всі тобі,
Ім'ям інакшим модерні тебе назвали,
Будучи рабами кажуть, що вільні.

Та не тобі служити і молитись маєм,
Не тобі кланятимемось сліпі,
Тебе треба у своєму серці мати
І бути тобою на цій грішній землі!

Ігор Гадач
У рік Курсу

ВЕСНА

І надійшла уже весна
У шатах яоних, зеленявих;
Природа знову ожива,
Із довгого сну до днів ласкавих.
Там зеленіє вже трава,
Крізь білий сніг; там квітка
До сонця ясного личко підніма
Сама єдина мов сирітка.
Щороку це чудо весни
Воіх нас оживляє.
Зеленіють і в нас нові думки
Серце мов квітка сонця бажає
А юність наша, як пташка весни
В широких просторах літає.

Ігор Гадач
У рік Курцю

РІЙ "КОНВАЛІЙКИ"

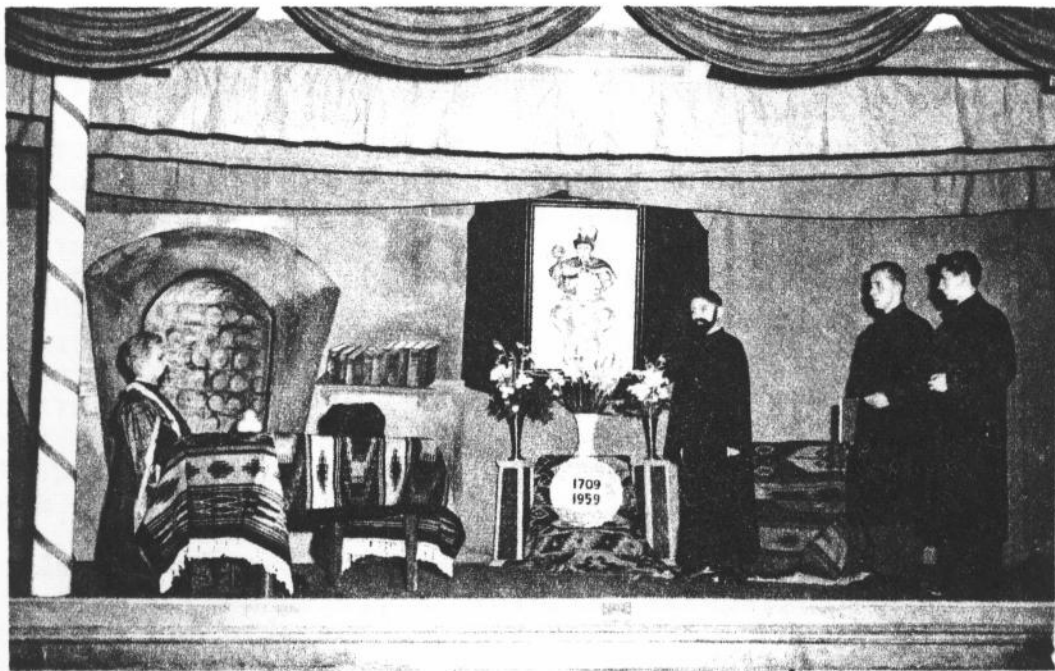
Ви бажали б знати хто такі "Конвалійки"?
Бажали б познайомитись із ними? Дуже радо - будь ласка! Білі, ніжні
квіти із чудовим запахом - це конвалійки. Знаєте їх, ростуть у на-
ших городах! Скромні ховають поміж листям свої білі наче на шнуроч-
ку нанизані квітки, від яких несеться ніжністю аромату. Мої "Конва-
лійки"-новачки, це живі ще краші за цих, що в городах, квіткі! Усміх-
нені, пустотливі, чарують звуком рідної мови, співом рідних пісень...
Живі конвалійки ... новачки.... Їх дев'ять: Віра, Зірка, Кука, дві
Ліди, Богданка, Леся, Таня, Марійка.

Русяві, чорняві голівки, білі, смагляві личка і очка багатомовні...

Зустрічаємось кожної суботи... Я і мої Конвалійки!
Наші зустрічі - незабутні хвилини, хвилини радості, життя,
юності і голубого дитинства!... Коли б ви знали як дуже люблять
малі "Конвалійки" збиратись разом, скільки за час зустрічі задають
питань, як цікаво слухають оповідань, казок, співають пісень! Як ду-
же люблять їхні заслухані личка найбільше тоді, коли разом з ними йду
у мандри таємничого казкового світу...

Люблю їх завзятість у розвих змаганнях, у гріх, люблю їх ба-
жання бути першими у всіх спільних виявах юнацької праці.

Може це і не зовсім справедливо, що я завжди кажу, що нема
кращих за мої "Конвалійки", але це справді я кажу з повною вірою і
свідомістю. Такими для мене вони є! Найкращі хвилини для мене - це
бути разом із "Конвалійками". Можете задрити мені таких радісних
переживань, такої краси, якою є мої "Конвалійки"!



Поклін гетьманові І.Мазепі

Хочете познайомитись із ними? Приходьте до нас! Наш зустрінемо кожної суботи в год. одинадцятій перед полуднем у Пластовому Домі. Конвалійки привітають нас радо! Я теж!

Христя Зорич
III рік Курсу

ПРО ОДНУ СТАТТЮ

Прочитавши статтю "У розшуках за найкращим шляхом" у "Вільному Слові" 9 лютого 1959, хочу, як учень Курсу Українознавства і пластовий виховник, подати свої погляди.

Автор стверджує, що нашій молоді, яка учасяє на Курси Українознавства, не треба знати дат ані біографій, тільки ідей й ідеали, бо український патріотизм черпає сили єдино з культури, бо рушієм патріотизму є дух, а не знання. Хочу спитатися, яка це культура без знання й який буде дух? Українській молоді на еміграції треба дати, треба біографій і треба знання, чим більше тим ліпше. Як інакше можна обстоювати за свої ідеали, своє "я"? Що пишуть про Україну англійські історії і енциклопедії? Молодь з цим зустрічається щодня і щоб вяснити наспраду не є досить знати ідей якогось твору чи навіть більше творів, але треба бути добре обзнайомленим зі своєю історією і літературою. Треба знати дати. Треба знати біографії. Треба бути певним себе. Дух без знання це жовнір без зброї.

Дальше читаємо у цій статті, що молодь черпає знання в державних школах. Про Україну, її історію, літературу? У державних школах наша молодь обертається в найнижчій чужій середовищі, привикає до вулиці, вчиться вульгаризму і це відтягає її від свого рідного. Молодь асимідується і тратить рештку ідеалів. Самі чужинці /англійці/ є занепокоєні ситуацією в державних школах.

Учні Курсу Українознавства не вчать за дати, тільки для свого задоволення. Вони приходять на Курс, щоб добре обзнайомитися зі своєю історією, літературою, мистецтвом і релігією. Дописувач сугерує брати тільки одного автора і одну книжку на рік.

Не знаю як це мало б виглядати. На першій році певне вчитися про "Літописця Нестора" і читати "Повість временних літ".

Думаю, що справді учні тоді щойно "були б збентежені і блукали б по стежках людського духа". Ні, ми учні Курсу хочемо все знати про Україну, дати і біографії. Ми хочемо бути повновартісними українцями і наші Курси мають відкрити широко для нас двері, не тільки відхилити.

Кінчаючи хочу сказати, що всякі поради є добрі, коли вони є від фахових людей, що є добре обзнайомлені з проблемами. Тоді ця критика буде. Інакше треба сказати: "Швець знай своє шевство, а у кравецтво не мішайся".

Зенон Мазуркевич
У рік Курсу

В. Гете

НІЧНА ПІСНЯ ПОДОРОЖНЬОГО

Ти, хто є на небесах
увесь Жаль і Біль приймаєш,
Того, хто смутном прибитий є,
Подвійно новим життям наповняєш.
Ах, я є знесилений журбою!
Що значить ця Радість і Жаль,
Блаженний спокоем
Увійди й заспокій серця печаль!

Переклав з німецького
Ігор Гадач

ПЕРША ПИСАНКА

Відколи Рахиля себе запам'ятала, завжди продавала яйця. Спочатку, коли була ще мала, то мама продавала, а вона тільки часами приходила і помагала їй. Але часи змінилися, Рахиля піросла і тепер сама мусить продавати. Правда, були в неї братчики і сестрички, але вони ще маленькі і тільки думали про їжу і забаву.

Сама Рахиля не була велика, їй тільки десять років, і коли б не була така замурзана і обдерта, то була б гарною дівчинкою. Однак Рахилі це зовсім не заважало. Вона тільки думала, як би найбільше продати свого товару, бо мама казала, що мусить продати всі яйця, інакше завтра не буде що їсти.

Гаряче сонце так гріло, що не було ані живої душі, тільки якийсь пес ходив по площі і обнюхував сміття. Рахиля зідхнула. Мама знов буде сердитись, що не продала всього товару, але може перед вечором, як стане холодніше, то продаж поправиться. І тоді собі Рахиля пригадала, що і з того нічого не буде, бо нині мають розп'яти якогось злочинця на ім'я Ісус.

Рахиля нераз чула про цього Ісуса, і про його чуда, але ніколи над цим не застановлялася, бо була ще мала і все тільки робила те, що мама казала. Але все ж таки Рахиля хотіла б його побачити, бо про нього чула більше, як про когонебудь іншого. Так, але як залишити це місце? Якби мама дізналася, то краще до дому не зертатись. Рахиля оглянулася по площі. Нікогисько не було, навіть і той пес зник. Нагло, якби під впливом якоїсь зовнішньої спонуки, вона рішилася. Скоренько зібрала яйця до кошика і пішла в напрямі Голгофти. Крики людей ставали голосніші і Рахиля догадалася, що Ісус мусить бути вже близько. Тоді вона зупинилася, сіла на землю, поставила кошик на коліна, і вирішила так чекати. Довго ждати не треба було. Гемір і крики сповістили Рахилю, що Ісус вже тут. І тоді вона побачила картину, якої ніколи не забула. Її очі спинилися на лиці засудженого. Вона не могла зрозуміти, що таке миле лице з такими добрими очима могло належати злочинцеві. Чи ті всі люди не бачили що ті очі сяють добром і любов'ю? Чи це може бути злочинець. Чи нема тут нікого що міг би йому допомогти? Вона оглянулася довкола, але ніхто не побачив в Ісусові те, що вона побачила.

Зворушення охопило її серце. Коли Ісус переходив попри неї, вона взяла яйце і простягнула руку, щоб подати Його Ісусові. Через одну коротеньку хвилину очі Ісуса спочили на Рахилі. Скривавлена рука піднеслася до благословення. Крапля крові впала на яйце і побігла спіралек по ньому. Ісус пішов далше. За ним потягнулася ціла юрба схвильованих людей. Дорога опустіла. Залишилося лише маленьке дівчатко. Воно як зачароване гляділо на біле яєчко з червоною спіралекю.

Так повстала перша писанка.

Віра Любинська
У рік Курсу

СПОМИН З ПОДОРОЖІ

Маленька восьмилітня Оксана сиділа у своїй кімнаті зачурена. Завтра вона їде з батьками далеко, через море до Канади. Вона мусить приготувитися до цієї великої подорожі. - Оксана мала три ляльки. Перша лялька мала великі, сині очі й тому Оксана назвала її Синьоокою. Друга лялька мала довгі коси. Вона називалася Маруся, а третя ляля була дуже бідна, бо не мала одної ніжки, тому Оксана назвала її Бідною Мартою. Оксана дуже любила свої ляльки, і тепер їх чесала, чисто вбирала і взувала. Вона журилася, не знаючи, чи пустять Бідну Марту до Канади.

Прийшов час від'їзду. Оксанка взяла свої лялі на руки, а тому, що вона мала аж три ляльки, то Бідну Марту дала мамці до торби, а татко взяв до кишені маленьку Марусю. Оксанка взяла на руки свою улюблену Синьооку.

Ось з великим гуркотом в'їхав на стачію поїзд, що мав їх завезти до порту. Оксана скоро знейшла вигідне місце біля вікна, щоби зі Синьоокою оглядати околицю, якою переїздили. Оксана щораз зверталася до мамці з окликами: "Дивися, там коні, а там ягнята, а там корови". Вони переїхали з Австрії на територію Італії, залишили за собою високі шпилі гір, на яких білів сніг і їхали широкими полями соняшної Італії. Подорожі було багато виноградників. Нараз поїзд почав поволіше їхати і Оксана зрозуміла, що вони зближаються до пристані.

Вже видно море. Поїзд задержався. Всі вийшли на двірць. Через митну контролю йшли до корабля. Митні урядники оглядали паспорти. Татко мусів іти до своєї кімнати на долішньому покладі, а Оксана з мамцею пішли до великої залі, де їм показали їхні ліжка. Оксанка зараз положила Марусю, Синьооку і Бідну Марту до ліжка спати, бо вони були втомлені дорогою. Опісля сама заснула біля них. Оксана кожного дня виходила на горішній поклад. Дивилася на море. Показувала лялькам великі риби, що часто виривали з моря біля корабля, та інші дива. Скоро проминув їй тиждень морської подорожі. Навіть не стамилася, коли приїхала до канадійських берегів. Висіли на сушу в Галіфаксі, а звідси поїздом поїхали до великого міста Монтреалу. Там побули два дні і знову поїхали поїздом до Торонта. Там замешкали у родини.

Оксана навчилася пізнавати вулиці і сама ходила з ляльками на проходи. Вона дуже полюбила велике місто Торонто. Тут знайшла доб-

рих товаришок, з якими разом ходила до української школи.

Христина Солонинка
Абс. Курсу.

З ЖИТТЯ НАШОЇ МОЛОДІ

ПЕРШИЙ ЗАРОБІТОК

Яка я була вдоволена, коли дізналась, що я нарешті іду перший раз на заробіток.

Робота не видавалася тяжкою, але все таки це був мій перший раз. Виїхала я з хати ще перед сходом сонця, із другими робітниками на ферму. Взяла з собою на цілий день їсти і пити.

Хоч спати хотілось дуже, але красвид і краса сходячого сонця розбудили мене зовсім. Як приїхала на місце, мені було призначений кусок поля до збирання трускавок. Незадовго сонце показалось з-поза гори.

Я вже довго сиділа на мокравій землі збираючи червоні трускавки і що п'яту або шесту з'їдела. Коли скінчила в одному місці, переходила на друге і знов збирала. Ось і так пройшов ранок.

В полудне сонце вже добре припікало і треба було голову охоронити хусткою. З'їла я свій обід у холодочку, над невеликою річкою. А була я вже така втомлена, що аж задрімала; недовго тривав мій сон, бо знову покликали до роботи.

День тягнувся як море і думала, що кінця йому не буде. Сонце більше припікало і не було де сховатися в холод, але я працювала до кінця, бо знала, що мушу. Поволі час минув і прийшла пора їхати до дому.

Зароблені гроші взяла дрижучими руками і тоді пізнала їхню вартість.

К. Олійник
І рік Курсу

МОЯ ЗАРОБІТНА ПРАЦЯ

Уже три роки минуло з тої пори, як я став працювати у міській бібліотеці і мені подобається моя праця і люди, що там зі мною працюють.

Моя праця приємна і не нудна. До мене належить складання на полицях книжок, що їх люди віддають. А треба робити усе уважно, щоб не помішати і не зложити в невідповідні місця. Часом помагаю у вишуканні книжок. Крім цього перевіряю фільми, які можна виписати за особливих оплатю, та випробовую їхній звук.

Це вже найбільше люблю. Сиджу тоді у пивниці і ніхто мені не мі-



Поклін гетьманові І.Мазепі

ше, а звуки фільмів такі цікаві. Займаюся також старими книжками і журналами, що їх складається на так звані значить, як хтось хоче спеціально щось простудіювати.

Гроші, що їх за цю працю дістаю, ідуть на шкільні книжки, на значки, плити. Купую за них черевики, буває, що й позичу мамі безповоротно, хоч що правда зворот дістаю, те не в грошах, а в річах мені потрібних.

Степан Мармеш
I рік Курсу

ВИЗНАЧНІ СТУДЕНТИ КУРСУ ЗА РІК 1958/59

У Рік	Тетяна Калимон
	Ігор Гадач
III	Володимира Банах
	Зеновія Банах
	Олександра Павлишин
	Квітка Серотюк
	Ксеія Пясецька
	Тамара Сакрин
	Зенон Лавришин
II	Лідія Любинська
	Христиня Спольська
I	Степан Мармеш
	Анна Ничай

Написано в Торонті 1959

Редагує Колегія

11

1941
1941
1941
1941

12

1941
1941
1941
1941
1941
1941

13

1941
1941
1941

1941
1941
1941

1941
1941
1941